

Nota Standplaatsen Ambulante Handel 2018

Oktober 2018

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Afbakening van het begrip	4
3	Uitgangspunten	5
4	Evaluatie/wijzigingen	6
5	Locaties	8
6	Juridisch kader	10
	Bijlage 1	13
	Bijlage 2	14

1 Inleiding

In september 2013 heeft het college van burgemeester en wethouders van Maastricht de Nota Standplaatsen Ambulante Handel 2013 vastgesteld. In deze nota is een aantal locaties aangegeven voor de standplaatsen voor ambulante handel. Deze nota vormde het beleidskader voor vergunningaanvragen voor standplaatsen ambulante handel als bedoeld in artikel 5.2.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Maastricht 2006 (APV).

In de Nota Standplaatsen Ambulante Handel 2013 is bepaald dat die na vijf jaar zal worden geëvalueerd. Uit deze evaluatie, die in hoofdstuk 4 van deze nota verder is uitgewerkt, is gebleken dat het beleid ten aanzien van ambulante handel vrijwel ongewijzigd kan worden voortgezet. Wel wordt een aantal standplaatsen in beperkte mate bijgesteld als gevolg van ruimtegebrek of het teruglopen van de animo onder standplaatshouders.

In hoofdstuk 2 van deze nota wordt het begrip ‘ambulante handel’ uitgelegd. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de uitgangspunten genoemd die gelden bij de bepaling van mogelijke standplaatslocaties binnen Maastricht. In hoofdstuk 5 staan de standplaatslocaties genoemd. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 het bestuurlijk en juridisch kader verder uitgewerkt.

2 Afbakening van het begrip

Onder **standplaats** wordt verstaan: een ruimte op of aan de weg, aangewezen door burgemeester en wethouders voor de verkoop van waren met behulp van een kraam, verkoopwagen of enig ander middel, anders dan voor markthandel in de zin van de marktverordening.

Onder **ambulante handel** wordt verstaan: het ter uitoefening van de detailhandel goederen te koop aanbieden, verkopen of verstrekken, dan wel diensten aanbieden vanuit een (op een voor het publiek toegankelijke en in de open lucht gelegen locatie geplaatste) kraam, verkoopwagen of enig ander middel. De ambulante handel maakt onderdeel uit van de totale structuur van de detailhandelvoorzieningen in Maastricht.

Deze nota heeft geen betrekking op:

- de dagmarkt op de Markt, op het Vrijthof en de weekmarkten (geregeld in de Marktverordening Maastricht 2009);
- venten: vorm van ambulante handel, waarbij de verkoper zich slechts op een plaats ophoudt gedurende de periode dat hij de klant bedient (hiervoor geldt een aparte regeling in de APV).

De omschrijving van ambulante handel maakt het mogelijk dat een vergunning kan worden verleend voor ambulante handel, uitgeoefend op een locatie waarvan de gemeente niet de eigenaar van de grond is. In dat geval kan toestemming van de eigenaar van die locatie een voorwaarde voor vergunningverlening zijn. Op een aanvraag voor ambulante handel op privéterrein blijft uiteraard het toetsingskader (zie hoofdstuk 6) van toepassing.

3 Uitgangspunten

In de gemeente Maastricht wordt een zogenaamd maximumstelsel gehanteerd. Een beleidslijn inzake het maximum aantal uit te geven standplaatsen gedifferentieerd naar branche en locatie, zoals deze nota, dient het belang van de rechtszekerheid en waarborgt dat vergelijkbare verzoeken op dezelfde manier worden beoordeeld.

Bij de bepaling van de locaties ten behoeve van de ambulante handel in Maastricht dienen de volgende uitgangspunten gehanteerd te worden:

1. Het **belang van de consument** dient voorop te staan. Met andere woorden: binnen redelijke loopafstand dient een voldoende voorzieningenniveau ten behoeve van de distributie van dagelijkse goederen aanwezig te zijn, waarbij ruimte is voor onderlinge concurrentie. Indien echter blijkt dat de distributie van de goederen uit een bepaalde branche, bijvoorbeeld door zogenaamde overconcurrentie dreigt te verdwijnen, kan dit leiden tot een verbod op ambulante handel. In zulke gevallen is nader onderzoek noodzakelijk en dient er sprake te zijn van een onvoldoende voorzieningenniveau op een afstand van circa 700 meter
2. Het **belang van de sedentaire handel** is met name gelegen in de versterkende effecten die de ambulante handel kan hebben op de bestaande winkelstructuur. Lacunes die in een buurtwinkelcentrum bestaan/ontstaan kunnen worden opgevuld door de ambulante handel (aanvulling branches). Met name in het geval van brancheduplicering kan er echter een structuurverzwakking optreden, waarmee tevens tekort zou worden gedaan aan de belangen van de consument en de ambulante handel zelf.
3. Het **belang van de ambulante handel** brengt met zich mee dat met name locaties ter beschikking komen die aantrekkelijk zijn om in gebruik te worden genomen. Locaties die voldoende uitstraling en een goede toegankelijkheid voor de consument hebben, zullen aantrekkelijker zijn dan locaties waarbij dit niet het geval is. Dit betekent dat locaties bij, of in directe nabijheid van buurtwinkelcentra met voldoende perspectief op de langere termijn de duidelijke voorkeur hebben.

4 Evaluatie/wijzigingen

4.1 evaluatie

In de Nota Standplaatsen Ambulante handel 2013 is bepaald dat die nota in principe na vijf jaren zou worden geëvalueerd. Deze evaluatie heeft in bescheiden vorm plaatsgevonden. Op het moment dat er kleine problemen geconstateerd werden, zijn deze meteen in behandeling genomen en opgelost. Gedurende de looptijd van de nota is er veelvuldig contact geweest met zowel burgers als ondernemers. Uit deze contacten zijn de wijzigingen voortgekomen als aangegeven in deze nota.

Er kan geconcludeerd worden dat er ten aanzien van de ambulante handel vrijwel geen klachten of andere bijzonderheden zijn te melden, noch van de ondernemers als van omwonenden, met uitzondering van de standplaats aan de Bosscherweg. Ook anderszins zijn er geen redenen die nopen tot bijstelling van het beleid.

4.2 aantal standplaatsen

In de afgelopen jaren is een aantal standplaatsen komen te vervallen in verband met wijzigingen in de infrastructuur, waardoor te weinig ruimte beschikbaar bleef voor ambulante handel ter plekke. Daarnaast blijkt de animo onder ondernemers om ambulante handel te voeren op veel plekken te zijn afgenomen. Op één locatie is echter wel behoefte om een nieuwe standplek. Hieronder wordt meer specifiek ingegaan op de locaties waarin wijzigingen ten opzichte van 2013 zijn opgetreden dan wel waarover opmerkingen zijn gemaakt in de evaluatie.

Maastricht-West:

- Aan de Bosscherweg wordt er een beperking opgelegd op de standplaats. In verband met klachten over geuroverlast is het op deze locatie niet meer toegestaan om te bakken en/of te braden;
- Aan de locatie Belfort is er feitelijk te weinig plek voor twee standplaatsen in verband met het laad- en losverkeer ter plekke. Er zijn op die locatie weliswaar op één dag nog twee verkoopwagens aanwezig, maar wanneer een van deze ondernemer besluit ermee op te houden zal de tweede standplaats komen te vervallen.

Maastricht-Oost:

- De locatie Salernolaan komt te vervallen als reguliere standplaats. Naar deze locatie is geen vraag meer. Voor kerstbomenverkoop blijft de locatie wel behouden.

Kernwinkelgebied / Wyck / Ceramique:

- Op de Markt Oostzijde (achterzijde stadhuis) komt er een extra standplaats voor productinformatie (sampling) bij voor kleinere (kleiner dan 10 m²) activiteiten. Dit doen we om de grotere promotionele acties meer ruimte te bieden omdat er uit de praktijk veel vraag is naar deze locatie;
- De locatie Boschstraat (vispleintje) voor food tijdens evenementen komt te vervallen omdat er geen animo is voor deze locatie;
- De locatie Markt (west) voor ideële groeperingen wordt op zaterdag verplaatst naar Markt (noord) in verband met de antiek- en curiosamarkt op zaterdag.

4.3 stroomvoorziening

Op de meeste standplaatsen zijn vaste stroomvoorzieningen voorhanden.

Op de volgende locaties zijn er geen stroomvoorzieningen voorhanden:

- De locaties voor de Allerheiligenbloemenmarkt vanwege het incidentele karakter;
- De locaties voor de Kerstbomenverkoop vanwege het incidentele karakter (behalve de locatie Raadhuisplein omdat dit ook een reguliere standplaatslocatie is);
- De locatie in het Henri Hermanspark.

Indien een standplaatshouder gebruik wil maken van stroom op een locatie zonder stroomvoorziening dan dient hij daar zelf voor te zorgen. Dat kan op allerlei manieren. De meest eenvoudige oplossing is stroom te vragen bij een pand in de buurt van de standplaats. Wil de standplaatshouder een eigen stroomvoorziening, dan kan hij gebruik maken van een aggregaat, mits het geluid afkomstig van het aggregaat binnen de geldende geluidsnormen blijft (zgn. 'fluisterstil' aggregaat). Technische gegevens betreffende een aggregaat dienen voor standplaatsinname ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de gemeente Maastricht.

5 Locaties

Gelet op de specifieke verschillen dient onderscheid te worden gemaakt voor:

1. de diverse wijken;
2. Kernwinkelgebied/Wyck/Ceramique;
3. tijdelijke standplaatsen (bloemenverkoop Allerheiligen/kerstbomenverkoop)

Ad. 1.

Maastricht-West

Locatie	Aantal standplaatsen	Branchebeperking
Daalhof: Herculeshof	2	Geen
Malberg: Malbergsingel	2	Geen
Caberg: St. Christoffelplein	2	Geen
Mariaberg: Javastraat	1	Bloemen/planten
Blauwdorp: Min. Goeman Borgesiusplantsoen	1	Bloemen/planten
Belfort: Keurmeesterdreef	1	Geen
Boschpoort: Bosscherweg	1	Geen bakken en braden toegestaan
Totaal	10	

Maastricht-Oost

Locatie	Aantal standplaatsen	Branchebeperking
Amby: Severenplein	2	Geen
De Heeg: Roserije	1	Geen
Heer: Raadhuisplein	2	Geen
Nazareth: Kasteel Schaloenstraat	1	Geen
Borgharen: Bovenstraat (kermisterein)	2	Geen
Itteren: Geneinde	1	Geen
Wittevrouwenveld: Voltastraat	1	Geen
Totaal	10	

Ad. 2.

Kernwinkelgebied / Wyck / Ceramique

Locatie	Aantal standplaatsen	Branchebeperking
Vrijthof: oostzijde (terraszijde)	2	Alleen ideële groepen
Stationsstraat: pleintje onder de klok	1	Bloemen/planten
Parallelweg: bij busstation	1	Geen ⁴
Markt: westzijde	4	Alleen ideële groepen ^{1,3}
Markt: oostzijde	2	Alleen productinfo ²

¹ Niet tijdens woensdag- en vrijdagmarkten.

² Toewijzing gedurende de gehele week, met uitzondering van woensdag en vrijdag in verband met de woensdag- en vrijdagmarkt. Eén standplaats niet groter dan 10 m².

³ Op zaterdag op Markt Noord in verband met antiek- en curiosamarkt

⁴ Komt te vervallen als de huidige uitbater opzegt

O.L.Vrouweplein : zuidpleintje	2	Alleen ideële groepen
Plein 1992: zijde Derlontheater	1	Alleen produktinfo
Plein 1992: zijde Derlontheater	2	Alleen ideële groepen
Henri Hermanspark	1	Alleen consumptie-ijs
Totaal	16	

Ad. 3.

Allerheiligenbloemenmarkt

Locatie	Aantal standplaatsen	Branchebeperking
Javastraat: Ventweg tegenover ingang kerkhof	5	Bloemen/planten
Pastoor Jacobsweg	2	Bloemen/planten
Totaal	7	

Kerstbomenverkoop

Locatie	Aantal standplaatsen	Branchebeperking
Salernolaan	1	Kerstbomen/kersttakken/hulst (géén bloemstukken)
Raadhuisplein	1	Kerstbomen/kersttakken/hulst (géén bloemstukken)
Peymeestersdreef	1	Kerstbomen/kersttakken/hulst (géén bloemstukken)
Luikerweg	1	Kerstbomen/kersttakken/hulst (géén bloemstukken)
Totaal	4	

6 Juridisch kader

De juridische grondslag van deze nota is artikel 5.2.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Maastricht 2006 (APV). Hierin is bepaald dat het verboden is om zonder vergunning van het college ambulante handel uit te oefenen. Een vergunning kan geweigerd worden:

- a. In het belang van de openbare orde;
- b. In het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
- c. In het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
- d. In het belang van de verkeersvrijheid of -veiligheid;
- e. Wanneer als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel der gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in het geding komt;
- f. Vanwege de strijd met een geldend bestemmingsplan.

Deze nota is een nadere invulling van artikel 5.2.3 APV voor wat betreft de locaties en het aantal standplaatsen.

Toelichting op artikel 5.2.3 APV

Openbare orde (sub a)

Indien met reden moet worden gevreesd dat het innemen van een standplaats aanleiding zal geven tot verstoring van de openbare orde, dan zal een vergunning worden geweigerd. Hiervan kan onder meer sprake zijn indien de toegankelijkheid voor hulpdiensten en de bereikbaarheid van woningen, winkels, kantoren e.d. in het gevaar komt.

Overlast (sub b)

Om overlast zoals vervuiling van de omgeving, stank, lawaai, e.d. te voorkomen kan het wenselijk zijn een concentratie van standplaatsen te voorkomen. Overlast veroorzaakt door de standplaatshouder zelf, kan voorkomen worden door (vooraf) bepaalde eisen te stellen aan aanvragers.

Uiterlijk aanzien van de omgeving (sub c)

Deze weigeringsgrond kan worden gehanteerd ter bescherming van het zogenaamde stedenschoon indien één of meer standplaatsen worden ingenomen op een zodanige plaats of wijze dat het straatbeeld (in meer of mindere mate) wordt verstoord. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als een standplaats een zeer rommelige aanblik biedt. Daarnaast kan hiermee het aanzien van monumentale gebouwen of stedenbouwkundige verbanden worden gewaarborgd. Bij het gebruik van deze weigeringsgrond dient (zo nodig) advies te worden gevraagd aan de Welstands- en Monumentencommissie.

Verkeersvrijheid/-veiligheid (sub d)

Het is niet verantwoord een standplaats zodanig aan te wijzen dat daardoor de verkeerveiligheid in gevaar wordt gebracht. Door het beperken van het aantal standplaatsen in het algemeen en het zorgvuldig selecteren van mogelijke standplaatslocaties komt de verkeersveiligheid minder snel in het gedrang. Ook moet per locatie worden bekeken of het innemen van een standplaats niet ten koste gaat van het aantal beschikbare parkeerplaatsen dan wel dat auto's zullen worden geparkeerd op ongeschikte locaties (groenstrook, berm e.d.)

Redelijk verzorgingsniveau (sub e)

De formele wetgever heeft de gemeentelijke overheid in beginsel de bevoegdheid ontnomen om in te grijpen in de aanbodzijde van de markt ter regulering van de concurrentie. Slechts in hoge uitzonderingsgevallen, waarin het voorzieningenniveau en de leefbaarheid van (met name kleine woon) kernen gevaar loopt, staat de rechter de gemeentelijke overheid toe om in het belang van de consument in strijd te handelen met het beginsel van 'vrije concurrentie'. Zo zou deze weigeringsgrond gebruikt kunnen worden indien het geval zich voordoet dat binnen het verzorgingsgebied in een bepaalde branche slechts één winkel gevestigd is die door concurrentie van een standplaatshouder ten onder dreigt te gaan waardoor het verzorgingsniveau ter plaatse in het gedrang komt. Deze weigeringsgrond kan echter, zoals blijkt uit vaste jurisprudentie, slechts worden gebruikt indien hieraan

een zogenaamd distributieplanologisch onderzoek ten grondslag ligt. Uit een dergelijk onderzoek blijkt wat de minimale voorzieningen in een gemeente of kern moeten zijn.

Dit betekent in de praktijk dat zulke situaties zich alleen zullen voordoen in geïsoleerde woonkernen. Met uitzondering van de kernen Itteren en Borgharen, was de commissie Kleine en Middelgrote Ondernemingen op grond van de uitkomst van het onderzoek 'de buurtwinkelcentra' in de jaren '90 er van overtuigd, dat er in Maastricht nergens sprake kan zijn van zo'n uitzonderingspositie. Zelfs in het meest negatieve geval van het op langere termijn verdwijnen van een aantal buurtwinkelcentra, zal er nog sprake zijn van voldoende voorzieningen op een, in de jurisprudentie acceptabel geachte afstand van ca 700 m. Met andere woorden: het louter afwijzen van een locatiemogelijkheid op grond van het gevaar voor het voorzieningenniveau lijkt in de Maastrichtse situatie vooralsnog nauwelijks toepasbaar.

Bestemmingsplan (sub f)

De mogelijkheid bestaat om de ambulante handel bestemmingsplanmatig te regelen: in bestemmingsplannen kunnen locaties worden aangewezen c.q. worden uitgesloten. Indien zo een uitsluiting plaatsvindt kan op grond van artikel 5.2.3, lid 6 sub f van de APV een vergunning worden geweigerd.

Het is echter niet gewenst om de ambulante handel via het bestemmingsplan gedetailleerd te regelen, omdat hiermee niet voldoende adequaat kan worden ingespeeld op allerlei (onvoorziene) ontwikkelingen. Regeling via de APV heeft daarom de voorkeur.

Indien het echter nodig is om in ruimtelijke zin ambulante handel op bepaalde plaatsen uit te sluiten, zal dat ook in het bestemmingsplan worden opgenomen. Zo is in de algemene gebruiksbepaling van het bestemmingsplan Centrum-Binnenstad opgenomen, dat het uitoefenen van ambulante handel in het voetgangersgebied wordt aangemerkt als strijdig gebruik.

Activiteitenbesluit

Een verkoopwagen is een inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer. Ondernemers die een standplaats innemen dienen te voldoen aan de eisen die in het Activiteitenbesluit (dit is een algemene maatregel van bestuur op grond van de Wet milieubeheer) worden gesteld ten aanzien van een inrichting. Indien een dergelijke inrichting wordt geëxploiteerd, dient in het kader van het Activiteitenbesluit een melding te worden gedaan. In het kader van bijvoorbeeld voorkoming van geuroverlast kan als eis worden gesteld dat er in de inrichting een doelmatige ontgeuringsinstallatie aangebracht dient te worden.

Bijlage 1

Standplaatstekeningen

Bijlage 2

Voorschriften verbonden aan de standplaatsvergunning:

01. De omvang van de verkoopinrichting en -plaats wordt per locatie door de gemeente bepaald.
02. De plaats van opstelling van het verkooppunt op de in de vergunning vermelde plaats wordt aangewezen door de marktmeester, dan wel een andere ambtenaar van de gemeente Maastricht.
03. De standplaats hoeft door de standplaatshouder niet persoonlijk te worden ingenomen. De standplaatshouder mag zich laten vervangen door:
  - a. de echtgenoot;
  - b. een bloed- of aanverwant in de eerste graad;
  - c. een persoon die bij hem in loondienst is.
04. Op de toegewezen standplaats mogen geen goederen, noch voorwerpen buiten de verkoopinrichting geplaatst, ten verkoop aangeboden en/of verkocht worden (zoals statafels en reclameborden etc). Een uitzondering wordt gemaakt voor een afvalvoorziening voor klanten. Voorts mag aan de standplaats geen uitbreiding worden gegeven. Onder de klep mogen wel goederen of voorwerpen worden geplaatst.
05. Verwarmings-, kook- en/of baktoestellen op de standplaats worden toegestaan, mits deze voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften.
06. De standplaatshouder mag niet gebruikmaken van middelen ter versterking van geluid.
07. Het is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke toestemming van de gemeente standplaats in te nemen op een andere plaats dan waarvoor vergunning is verleend.
08. De standplaats mag niet worden ingenomen met een andere verkoopinrichting dan waarvoor vergunning is verleend. Op de standplaats mogen geen andere artikelen in voorraad worden gehouden dan in de vergunning omschreven.
Het verhandelen of in voorraad hebben van alcoholhoudende dranken of verdovende middelen (zowel harddrugs als softdrugs) is te allen tijden verboden.
09. Verkoopactiviteiten mogen uitsluitend plaatsvinden overeenkomstig de dagen en uren zoals in de vergunning omschreven.
10. De standplaatshouder dient er zorg voor te dragen dat het verkeer (voetgangers en (brom)fietsers daaronder begrepen) niet onnodig wordt gehinderd als gevolg van het innemen van zijn standplaats.
11. Het is verboden de verkoopinrichting of een deel daarvan (bijvoorbeeld tentzeil) in de grond te verankeren.
12. De standplaats is voorzien van een stroomvoorziening. De kosten voor het gebruik van deze voorziening komen voor rekening van de standplaatshouder.
13. De Algemene maatregel van bestuur, het Activiteitenbesluit is van toepassing. Eén van de voorschriften waaraan de inrichting dient te voldoen, houdt in dat technische installaties die onderdeel uitmaken van zijn inrichting géén geluidsoverlast mag veroorzaken.
14. De standplaatshouder dient de standplaats volledig te hebben ontruimd binnen één uur nadat de verkoop moet zijn beëindigd. Als voor de daarop volgende dag tevens vergunning is verleend, hoeft de standplaats niet ontruimd te worden. In geval van evenementen dient de verkoopwagen echter wel verwijderd te worden.
15. De standplaatshouder dient de hem toegewezen standplaats en de omgeving daarvan tijdens het gebruik van de standplaats schoon te houden en deze bij het verlaten ervan schoon achter te laten. Eventuele kosten van reiniging zullen bij de vergunninghouder in rekening worden gebracht.
16. De standplaatshouder, die wegens ziekte of vakantie verhinderd is de standplaats in te nemen, dient burgemeester en wethouders daarvan, vooraf schriftelijk in kennis te stellen. Bij plotselinge verhindering wegens omstandigheden dient de hiervoor bedoelde melding zo spoedig mogelijk mondeling of telefonisch plaats te vinden, gevolgd door een schriftelijke bevestiging.

17. Indien een standplaats gelegen is in een voetgangersgebied en de verkoopinrichting tussentijds bevoorraad moet worden, dient de standplaatshouder bij het gemeenteloket een ontheffing aan te vragen om te mogen laden en lossen.
18. De standplaatshouder vrijwaart de gemeente van alle aanspraken voor schade, welke door het gebruik van deze vergunning mocht worden ingesteld. Eventuele herstelkosten als gevolg van het gebruik van het onderliggende terrein zullen bij de vergunninghouder in rekening worden gebracht.
19. De standplaatshouder is verplicht de vergunning op eerste aanvraag van een ambtenaar van de gemeente Maastricht dan wel van de regiopolitie te overhandigen. Voorts is hij verplicht de aanwijzingen op te volgen welke gegeven worden.
20. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd over het terrein geheel of gedeeltelijk te beschikken zo dikwijls en zolang zij dat in het gemeentelijk belang of ter uitvoering van werken nodig achten.